

Webinar Rookvrije Start Apeldoorn e.o.

Part 1 – SMR algemeen

Datum: 20 april 2021

Tijd: 19:00-21:00 uur

Programma:

19:00 – 19:05 uur Welkom, uitleg praktische zaken

19:05 – 19:30 uur **Een Rookvrije Start: voor alle (aanstaande) ouders in Apeldoorn e.o.**

Sprekers: Nienke Brand (verloskundige 1^e lijn), Karien Hack/Saskia Meijer (gynaecoloog), Karin van Zinderen (Naviva kraamzorg), Carin Braad (CJG verpleegkundige), Petra Wiersma (consulent chronische zorg HRA HOOG)

Het Verloskundig Samenwerkingsverband (VSV) Apeldoorn werkt sinds eind 2017 met een zorgpad voor rokende zwangeren (en hun partner) met het doel roken tijdens de zwangerschap terug te dringen en geboorte-uitkomsten positief te beïnvloeden. De lokale taskforce 'Rookvrije Start Apeldoorn e.o.' is samengesteld met leden uit de verschillende werkgebieden binnen de geboortezorg. De taskforce houdt zich actief bezig met het verder ontwikkelen van het zorgpad, het stimuleren van (keten) samenwerking rond stoppen-met-roken, en het organiseren van trainingen en scholingen. Er zijn al grote stappen gemaakt binnen de verschillende gelederen, welke in deze presentatie toegelicht zullen worden.

19:30 – 20:00 uur **Waarom verandert iemand zijn gedrag (niet)?**

Spreker: Henk van den Adel, docent Gezondheidszorg/Sociale studies en trainer Motiverende gespreksvoering

De deelnemer kan ambivalentie bij gedragsverandering herkennen en hier adequaat op ingaan.

De deelnemer kan een client adequaat coachen bij een gewenste gedragsverandering

20:00 - 20:10 uur Pauze

20:10 – 20:30 uur **Belevingswereld vrouwen die stoppen vanwege zwangerschap(swens) en vrouwen die wel bleven roken ondanks zwangerschap(swens).**

Spreker: Leonieke Breunis, arts-onderzoeker Verloskunde Erasmus MC

Leonieke sprak met vrouwen die rookten tijdens hun zwangerschap en met vrouwen die succesvol stopten met roken voor of tijdens hun zwangerschap. De voordelen van roken, de nadelen van stoppen, maar ook het schuldgevoel, de schaamte, hun mening over zorgverleners en wat zij nodig hebben om te kunnen stoppen met roken: alles werd besproken in het focusgroep onderzoek dat werd gedaan als onderdeel van de voorbereidingen voor de SAFER pregnancy studie.

20:30 – 21:00 uur **Gevolgen van roken, nicotine en 3^e hands rook tijdens zwangerschap**

Spreker: Karien Hack, gynaecoloog

Roken is een verslaving die juist onder vrouwen en hun partners in de vruchtbare levensfase het vaakst voorkomt. Van de zwangere vrouwen in

Nederland rookt 12% tijdens de zwangerschap, 6% zelfs dagelijks gedurende de gehele zwangerschap. Roken vermindert de vruchtbaarheid van zowel vrouwen als mannen, en verhoogt de kans op onder meer vroeggeboorte, laag geboortegewicht, aangeboren afwijkingen en sterfte rond de geboorte en wiegendood. Bovendien kan roken leiden tot blijvende gezondheidsschade voor het kind. Paren die rookvrij blijven tijdens en na de zwangerschap verminderen de gezondheidsrisico's van (mee-)roken voor zichzelf en hun kinderen.

De risico's van (mee-)roken en 'derdehands rook' als ook de rol van de zorgverlener bij rokers in de preconceptionele en prenatale zorg worden besproken.

21:00 – 21:10 uur

Afsluiting

Webinar Rookvrije Start Apeldoorn e.o.

Part 2 – ketenzorg interventies

Datum: 18 mei 2021

Tijd: 19:00-21:00 uur

Programma:

- 19:00 – 19:10 uur Welkom, uitleg praktische zaken, introductie taskforce Rookvrije Start Apeldoorn e.o.
- 19:10 – 19:50 uur **Huisartsenzorg voor een rookvrije zwangerschap**
- Spreker: Miriam de Kleijn, huisarts niet praktiserend, epidemioloog, adviseur, lid Taskforce Rookvrije Start.
- Roken in de zwangerschap geeft ernstige gezondheidsproblemen voor kinderen. Roken is niet alleen schadelijk tijdens de zwangerschap, maar ook erna. Buiten roken is hiervoor niet de oplossing. Giftige stoffen uit rook slaan neer op kleding, huid, haren en oppervlakken en komen zo alsnog bij kinderen terecht.*
- Zorgverleners uit verschillende beroepsgroepen zijn betrokken bij (aanstaande) ouders die roken. Zij hebben ieder in hun eigen vakgebied expertise nodig om ouders bij te staan om van de rookverslaving af te komen. Daarnaast is het belangrijk dat zij goed samenwerken en eenzelfde visie hebben. De Taskforce Rookvrije Start heeft hiervoor praktische materialen ontwikkeld, die ook geschikt en toegankelijk zijn voor huisartsen en praktijkondersteuners. In deze webinar ga ik in op de ketensamenwerking die belangrijk is om zwangeren te ondersteunen bij het stoppen met roken, over de concrete mogelijkheden die u heeft bij stoppen-met-roken zorg tijdens de zwangerschap, de preconceceptieperiode en de postpartumperiode met bijzondere aandacht voor nicotinevervangende middelen.*
- 19:50 – 20:10 uur Menti quiz kennis vormen en effectiviteit interventies SMR in zwangerschap
- 20:10 – 20:20 uur Pauze
- 20:20 – 20:40 uur **Vormen van begeleiding, wie in aanmerking komen, de extra waarde van Sinefuma en het verwijzen**
- Spreker: Maaïke van Kessel, Sinefuma
- Sinefuma gunt iedereen een rookvrij leven en wil daar actief aan bijdragen. De missie van Sinefuma is dat straks niemand meer (over)lijdt aan de gevolgen van roken. Als zorgverlener kun je hier wat aan doen. Verwijzen naar stoppen met roken begeleiding is 13 keer zo effectief als de patient/client contact laten opnemen met de SMR organisatie/begeleider. Hulp bij het stoppen met roken is van groot belang. Het aanbod van de verschillende vormen van begeleiding komen aan bod, o.a. groepstrainingen (online en op locatie) en individuele begeleiding (telefonisch, beeldbellen, op locatie en telefonisch special voor zwangeren), als ook de manier waarop verwezen kan worden en de vergoedingen van deze begeleiding.*
- 20:40 – 21:00 uur **Stoppen met roken aanpak voor kwetsbare zwangeren, rol verslavingszorg**
- Sprekers: Aleid Hekman (Tactus verslavingszorg) en Saskia Meijer (gynaecoloog, POP poli)

De POP poli van Gelre Ziekenhuizen locatie Apeldoorn biedt extra zorg en ondersteuning aan vrouwen met kinderwens of zwangeren die:

- *psychiatrische klachten hebben of hebben gehad*
- *medicatie gebruiken tegen psychiatrische klachten*
- *een vader/moeder/broer/zus hebben met een psychiatrische aandoening in de voorgeschiedenis*
- *verslaafd zijn aan alcohol, drugs en/of medicatie*
- *zich in een complexe sociale situatie bevinden*
- *jonge (aanstaande) moeder zijn (leeftijd t/m 23 jaar)*

Binnen deze kwetsbare groep vrouwen wordt relatief meer gerookt (2019: 44.3%). Via het POP poli traject wordt geïnventariseerd welke zorg er al is geweest/ gaande is met betrekking tot Stoppen met Roken voor zowel de vrouw als haar eventuele partner. Er wordt informatie verstrekt over het belang van stoppen met roken.

Bij diegene die, ondanks meerdere interventies, het stoppen met roken niet is gelukt en/of de combinatie van overige kwetsbaarheidsfactoren dit onmogelijk lijkt wordt begeleiding aangeboden via het projectplan Stoppen met Roken in samenwerking met Taktus verslavingszorg.

In deze presentatie krijgt u meer informatie over dit projectplan.

21:00 –21:10 uur

Afsluiting

Webinar Rookvrije Start Apeldoorn e.o.

Part 3 - Na geboorte

Datum: 15 juni 2021

Tijd: 19:00-21:00 uur

Programma:

- 19:00 – 19:10 uur Welkom, uitleg praktische zaken, introductie taskforce Rookvrije Start Apeldoorn e.o.
- 19:10 – 19:40 uur **Ondersteuning bij het gesprek over Rookvrij Opgroeien**
Spreker: Renee Verkerk, Trimbos
Ook na de zwangerschap is het belangrijk om het rookgedrag met ouders te bespreken. Bijna de helft van de vrouwen die voor of tijdens de zwangerschap gestopt zijn met roken, begint hier kort na de zwangerschap weer mee. En bijna één op de vijf (19%) ouders met kinderen van 18 jaar of jonger rookte in 2014 wel eens in huis. Onder andere de kraamzorg en de JGZ hebben een belangrijke rol in het voorkomen van terugval en het motiveren van ouders om te stoppen met roken (of rookvrij te blijven) om zo het opgroeiende kind te beschermen. Vanuit de Rookvrije Start zijn er verschillende producten ontwikkeld om zorgprofessionals te ondersteunen in het gesprek hierover. Tijdens deze sessie worden praktische tips en materialen gedeeld. Denk aan de animatie over derdehandsrook en het beeldverhaal over rookvrij blijven na de zwangerschap, het digitaal zorgpad en de telefonische coaching Rookvrije Ouders.
- 19:40 – 20:10 uur **Waarom valt iemand terug in het oude gedrag en hoe hier mee om te gaan?**
Spreker: Henk van den Adel, docent Gezondheidszorg/Sociale studies en trainer Motiverende gespreksvoering
De deelnemer kan terugvalpreventie bespreekbaar maken, analyseren en de client hierop coachen met als doel het volhouden van gewenst gedrag.
- 20:10 – 20:20 uur Pauze
- 20:20 – 20:40 uur **Invloed van roken op het geboren kind, wat is de rol van de kinderarts**
Spreker: Marijn Schuurman, kinderarts
Baby's en jonge kinderen zijn extra kwetsbaar voor tabaksrook omdat ze nog volop in groei zijn en hun longen en afweersysteem nog niet volledig zijn ontwikkeld. Zo is er meer kans op wiegendood en is de kans op bronchitis en astma groter bij kinderen die veel in rokerige ruimtes zitten. Bij kinderen die astma hebben kan tabaksrook een benauwdheidsaanval uitlokken. Daarnaast gaan kinderen van rokers later ook vaker zelf roken ('zien roken, doet roken') met de directe gevolgen voor hun eigen gezondheid.
- 20:40 – 21:00 uur **Hoe werkt de GGD aan een rookvrije generatie in Noord- en Oost-Gelderland?**
Spreker: Christien Pieterse, Adviseur Gezondheidsbevordering & Adviseur Gezonde Werkvloer, GGD NOG

Op verschillende manieren levert de GGD een bijdrage aan een rookvrije generatie, in opdracht van en in samenwerking met de 22 gemeenten in Noord- en Oost-Gelderland. Zo verzamelen onze Epidemiologen cijfers over tabaksgebruik bij verschillende doelgroepen. De Adviseurs Gezondheidsbevordering adviseren gemeenten over hoe zij het thema roken in hun lokale preventie akkoord kunnen opnemen en leveren een bijdrage aan (subregionale) projecten om zoveel mogelijk sport- speel- en werkplekken rookvrij te maken. De Adviseurs Gezonde School ondersteunen scholen bij het rookvrij maken van het schoolplein en het behalen van een rookvrij vignet. Medewerkers Jeugdgezondheid informeren (ouders van) kinderen en jongeren over de schadelijke gevolgen van roken. Tijdens het webinar vertelt Christien Pieterse, Adviseur Gezondheidsbevordering, u meer over de rol van de GGD.

21:00 – 21:10 uur

Afsluiting